

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2619200903
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2619200903.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľuboslava Vanková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ B. S., nar. XX.XX.XXXX, 2/ Y. S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, deti rodičov: C. S., nar. XX.X.XXXX, D. V., T. XX, a Q. S., nar. XX.XX.XXXX, B., C. XXXX/X, zastúpený advokátkou: JUDr. Beáta Jankovičová, Senica, Hviezdoslavova 2556/63, o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom, o odvolaní otca voči rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 6P/27/2019-124 zo dňa 28.2.2020, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie prvým výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Senica číslo konania 11P/124/2012-19 zo dňa 05.02.2013 v časti týkajúcej sa starostlivosti o maloletú B. S., nar. XX.XX.XXXX a rozsudok číslo konania 5P/53/2017-79 zo dňa 25.10.2017 v časti určenej vyživovacej povinnosti voči maloletej B. S., nar. XX.XX.XXXX tak, že maloletú zveruje do osobnej starostlivosti matky a otec je povinný platiť výživné na maloletú B. v sume 60,- € mesačne s účinnosťou od 01.03.2020. Výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky. Druhým výrokom rozhodol, že matka je oprávnená zastupovať maloletú B. a spravovať jej majetok v bežných veciach. Tretím výrokom súd styk otca s maloletou B. upravil tak, že otec dieťaťa sa bude stretávať s maloletou každý páry kalendárny týždeň v príslušnom kalendárnom roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., každý nepáry rok počas veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 17.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod., cez letné prázdniny každoročne od 15.07. od 17.00 hod. do 31.07. do 17.00 hod., od 16.08. od 17.00 hod. do 31.08. do 17.00 hod., každý nepáry rok cez jesenné prázdniny od 29.10. od 17.00 hod. do 01.11. do 15.00 hod., každý páry rok počas vianočných sviatkov od 22.12. od 17.00 hod. do 25.12. do 15.00 hod., od 02.01. nasledujúceho roka od 17.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 15.00 hod., každý nepáry rok od 25.12. od 15.00 hod. do 02.01. nasledujúceho roka do 17.00 hod., každý nepáry rok cez jarné prázdniny od nedele od 17.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska maloletého dieťaťa a po ukončení styku maloleté dieťa na tom istom mieste matke včas odovzdá. Štvrtým výrokom matke uložil povinnosť maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi včas odovzdať. Piatym výrokom súd styk matky s maloletým Y. upravuje tak, že matka dieťaťa sa bude stretávať s maloletým každý nepáry kalendárny týždeň v príslušnom kalendárnom roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., každý páry rok počas veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 17.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod., cez letné prázdniny každoročne od 30.06. od 17.00 hod. do 15.07. do 17.00 hod., od 31.07. od 17.00 hod. do 16.08. do 17.00 hod., každý páry rok cez jesenné prázdniny od 29.10.

od 17.00 hod. do 01.11. do 15.00 hod., každý nepárny rok počas vianočných sviatkov od 22.12. od 17.00 hod. do 25.12. do 15.00 hod., od 02.01. nasledujúceho roka od 17.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 15.00 hod., každý párny rok od 25.12. od 15.00 hod. do 02.01. nasledujúceho roka do 17.00 hod., každý párny rok cez jarné prázdniny od nedele od 17.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s tým, že matka si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska maloletého dieťaťa a po ukončení styku maloleté dieťa na tom istom mieste otcovi včas odovzdá. Šiestym výrokom otcovi uložil povinnosť maloleté dieťa na styk s matkou riadne pripraviť a matke včas odovzdať. Siedmym výrokom rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil citáciou § 24 ods. 4, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 - 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine.

3. Vecne argumentoval tým, že v konaní bolo preukázané, že starostlivosť o mal. B. zabezpečuje otec. Zo správy kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že maloletá je rozhodnutá ísť bývať k matke. S matkou sa stretáva 2 x za mesiac. Matka sa maloletej venuje, maloletá s ňou rada chodí po obchodoch, rada jej pomáha. Matka pomáha maloletej s učením. Zo znaleckého posudku č. 53/2019 zo dňa 30.11.2019 mal súd preukázané, že maloletá B. je v puberte, ktorá sa začína u dievčat vo veku 11-13 rokov. V dôsledku toho prechádza rôznymi fyzickými, emocionálnymi aj sociálnymi zmenami. Dievčatá si v tomto veku viac rozumejú s matkou. Preto maloletá inklinuje k matke a podľa znalca by bolo priaznivejšie, keby bývala u matky a za otcom by dochádzala v dvojtýždňových víkendových intervaloch. Vzhľadom na stanovisko maloletej, ktorá jednoznačne prejavila záujem bývať u matky, a závery znalca, súd zveril mal. B. do osobnej starostlivosti matky.

Pokiaľ ide o mal. Y., tento má diagnostikovanú poruchu pozornosti ADHD ktorá prináša do života rôzne situácie. Podľa znalca otec túto poruchu zvláda, vie ako k nej pristupovať, avšak matka s ňou nemá doteraz väčšie skúsenosti. Problematická je aj pracovná vyťaženosť matky, ktorá napriek tomu, že má partnera, nebude sa môcť plne venovať maloletemu. Súd v tomto prípade maloletého ponechal v starostlivosti otca, a to najmä s prihliadnutím na tú skutočnosť, že pokiaľ ide o poruchu maloletého, otec má oveľa viac skúseností s touto poruchou.

Otcovi súd určil výživné na mal. B. vo výške 60,- € mesačne. Súd má za to, že takto určené výživné je primerané zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa. Súd prihliadol na zárobkové pomery otca, keď mzda otca od 1/2019 do 1/2020 predstavovala mesačne sumu vo výške od 10.259,- Kč do 11.773,- Kč. V zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd preto s prihliadnutím na osobné a majetkové pomery otca určil otcovi vyživovaciu povinnosť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Súd vzhľadom na zverenie mal. B. do starostlivosti matky určil styk matky s mal. Y. a styk otca s mal. B. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Podľa názoru súdu takto určený styk zabezpečuje zachovanie súrodeneckých väzieb medzi mal. B. a mal. Y., keď súrodenci sa budú spolu každý týždeň od piatku 17:00 hod. do nedele 17:00 hod., každý rok počas veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 17:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15:00 hod., cez letné prázdniny každoročne od 30.06. od 17:00 hod. do 15.07. do 17:00 hod., od 31.07. od 17:00 hod. do 16.08. do 17:00 hod., každý rok cez jesenné prázdniny od 29.10. od 17:00 hod. do 01.11. do 15:00 hod., každý rok počas vianočných sviatkov od 22.12. od 17:00 hod. do 25.12. do 15:00 hod., od 02.01. nasledujúceho roka od 17:00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 15:00 hod., každý rok od 25.12. od 15:00 hod. do 02.01. nasledujúceho roka do 17:00 hod., každý rok cez jarné prázdniny od nedele od 17:00 hod. do nedele do 15:00 hod. a to striedavo, raz u matky a raz u otca.

4. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec voči výrokom 1., 2., 3., 4., 5. a 6. rozsudku a žiada, aby odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 388 zmenil a vydal rozsudok, ktorým návrh matky zamietne alebo alternatívne, aby napadnutý rozsudok zrušil vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Dôvodmi pre podanie odvolania sú skutočnosti, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) Civilný sporový poriadok) a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (ustanovenie § 365 ods. 1 písm. d) Civilný sporový poriadok). Otec bol dôrazne

proti rozdeleniu a odlúčeniu detí navzájom. Deti túto skutočnosť vnímajú negatívne a nie je zrejme, aký bude mať dosah na vývoj ich vzťahu a prípadné odcudzenie smerom do budúcnosti, čo rozhodne nie je v záujme maloletých. Ich súrodenecký vzťah je veľmi dobrý, aj napriek ich vyjadreniam pred znalcom, ktoré len preukazujú, ich prejavy vzdoru, samostatnosti a dospelosti v období puberty. Tieto skutočnosti potvrdzuje vo svojej poslednej správe kolízny opatrovník, kde uvádza, že sa Y. na poslednom stretnutí vyjadril, že ak pôjde maloletá B. bývať k matke bude jej to závidieť a bude mu to ľúto. Súd na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok vo vzťahu k namietanému rozdeleniu detí argumentoval, že deti sú už dostatočne veľké, aby mali vybudovaný vzájomný vzťah a aby sa tento ich odlúčením nenarušil. Zároveň súd uviedol, že maloletá B. je vo veku, kedy už deti idú na strednú školu aj mimo miesta trvalého pobytu a dochádza tak k prirodzenému odlúčeniu súrodencov. Maloletá B. má 13 rokov a výber a navštevovanie strednej školy ju čaká až o 2 roky, čo je pre maloleté deti dosť dlhá doba, či už na upevnenie vzťahov alebo na ich narušenie, najmä ak maloletý Y. má ešte len 11 rokov. Prihliadanie výlučne na názor maloletej B., ktorá aj napriek tomu, že sa vyjadrila, že chce bývať s matkou, sa na poslednom stretnutí s kolíznym opatrovníkom nevyjadrovala úplne presvedčivo (tieto skutočnosti vyplývajú zo správy kolízneho opatrovníka), svedčí o tom, že si sama svojim rozhodnutím nie je istá a dokonca sa vyjadrila, že by si bývanie u matky rada vyskúšala. Skúška, ako by prebiehala starostlivosť a styk pri zverení maloletej B. matke, navrhla na osobnom pohovore s otcom kolízna opatrovníčka a otec následne tento návrh predniesol súdu na pojednávaní a navrhol, aby sa súd odročil do konca školského roka, kedy by maloletá išla bývať k matke aj by navštevovala v bydlisku matky školu. Matka s týmto návrhom nesúhlasila a žiadala súd, aby vo veci rozhodol.

Aj napriek absencii právoplatnosti rozsudku a negatívneho postojú matky k navrhutej starostlivosti na skúšku, otec pristúpil na dohodu a maloletá B. je od 01.03.2020 u matky, kde aj navštevuje základnú školu. Matka mala zabezpečiť prestup maloletej B. na základnú školu a otec jej v tomto smere bol ochotný poskytnúť súčinnosť. Napriek tomu matka prestup maloletej B. zabezpečila bez písomného súhlasu otca a bez splnomocnenia na konanie v mene otca. Otec sa osobne informoval v škole, ktorú maloletá B. navštevuje, kde mu bolo oznámené, že matka neinformovala školu o prebiehajúcom súdnom spore, ktorý nie je právoplatne skončený. A ani ich neinformovala, že má B. brata, ktorý žije s otcom a B., že žila doteraz z otcom 7 rokov a nepredložila požadované listiny. Takýto prístup matky aj napriek ochote otca poskytnúť súčinnosť svedčí o postojoch matky, ktoré vyjadril v znaleckom posudku aj znalec, a to neochote odkloniť sa od svojich názorov a postupov. Znalec tiež konštatuje, že matka koná nezávisle od toho, čo si myslia druhí a absentuje u nej potreba dynamickej interakcie s okolím.

Súd v odôvodnení rozsudku svoje rozhodnutie zveriť maloletú B. do starostlivosti matky opiera o skutočnosť, že mal v konaní za preukázané, že maloletá B. vyjadrila svoj názor, že chce ísť bývať k matke. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine však musí súd okrem názoru maloletého dieťaťa prihliadať aj na citové väzby najmä k maloletému Y., vývinové potreby - výchovné prostredie so stabilným zázemím vedúce k správnym hodnotám podľa správ kolízneho opatrovníka ako aj záverov znaleckého posudku poskytuje otec, stabilitu budúceho výchovného prostredia - stabilita v podobe rodinného zázemia, partnerka otca je akceptovaná a majú s ňou obe deti dobrý vzťah, naopak partnera matky nevníma maloletý Y. ako súčasť rodiny a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom - vyššia miera prijímania kompromisov svedčia na základe záverov znaleckého posudku v prospech otca, matka práve naopak je ťažšie odkloniteľná od svojich názorov a postupov. V danom prípade na prospech matky je výlučne vyjadrenie názoru maloletej B.. Ostatné aspekty, na ktoré má súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností prihliadať svedčia na prospech otca. Súdu bol predložený názor otca na úpravu rodičovských práv a povinností a poskytnutie matke možnosť rozšíriť si styk s deťmi v širokom rozsahu.

Súd prvej inštancie mal okrem názoru maloletej B., na ktorom celé rozhodnutie postavil a odôvodnil, vziať do úvahy aký vplyv to bude mať na súrodenecké väzby. Neexistuje psychologická štúdia a ani prax súdov, ktorá by postup súdu odôvodňovala. Maloleté deti majú vyrastať spolu a k ich rozdeleniu má prísť až v prípade existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Tie však v danom prípade nie sú. Ani zo záverov znaleckého posudku jednoznačne nevyplýva, že zotrvanie maloletej B. u otca nie je vhodné a jednoznačne sa odporúča bývanie u matky. Práve naopak znalec navrhol striedavú starostlivosť a v prípade, ak by to nebolo možné, vzhľadom na vzdialenosť medzi bydliskami rodičov uviedol, že maloletá B. viac inklinuje k matke a z tohto dôvodu by pre ňu bolo priaznivejšie ak by bývala u matky odôvodňujúc to výsledkami psychodiagnostického vyšetrenia, v ktorom sa uvádza, že možno predpokladať, že otec nenapĺňa dostatočne aktuálne potreby maloletej. Má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

6. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletých detí. Súd sa stotožnil so závermi znaleckého posudku aj so štetným kolíznym opatrníkom a skutkové zistenia súdu zodpovedajú vykonaným dôkazom preto nemožno tvrdenia uvádzané otcom považovať za dôvod na podanie odvolania. Otec nepreukázal žiadnu vadu konania ani ju nešpecifikoval. Podľa matky otec deti zosmiešňuje, ponižuje, vo výchove je agresívny, deti sa často sťažovali, že ich bije. Otec často necháva deti samé i v noci keď mal nočné služby. Otec i jeho priateľka neustále riešia to, že maloletá B. i Y. by mali schudnúť a obe deti majú kvôli tomu hlboké komplexy. Otcova výchova smeruje k nečestnosti, nemorálnosti, arogancii, cynizmu a zároveň je kombinovaná neustálym ponižovaním a bitkou. Tvrdí, že naopak vo výchove uplatňuje láskavý, empatický, citlivý prístup založený na vzájomnej dôvere. Poukázala na vyjadrenie kolízneho opatrovníka. Otec ničí dobré meno matky, ohovára ju. Dokonca volá i matkinej nadriadenej. Maloletú vychováva matka od 01.03.2020 bez výživného, rodinných prídavkov či daňového bonusu. Všetko poberá otec. Ak by otec zarábala len toľko koľko uviedol súdu, nikdy by nemohol deťom uhradiť žiadne krúžky ani dovolenky. Otec opakovane zavádza a klame. Napriek tomu, že v súčasnosti sú deti od seba oddelené, matka ich vedie k peknému súrodeneckému vzťahu. Keď žili obidve deti u otca u znalca sa vyjadrili, že ako súrodenci sa nemusia. Je žalostné, čo otec medzi deťmi dopustil. Tento vzťah medzi súrodencami vznikol i preto, že otcova priateľka štvála B. proti Y., ktorého otcova priateľka nikdy nemala rada. Vývinové potreby detí sú u matky zabezpečené a stabilné. Materiálne sa má dcéra rovnako dobre ako u otca. V znaleckom posudku je uvedené, že Y. partnera matky neakceptuje. Podľa matky ide o omyl. Otec v odvolaní uvádza, že matka si brávala deti len raz do mesiaca zavádza, pretože matka si deti brávala dvakrát do mesiaca, avšak pri splácaní dlhov aj exekúcii jej vznikli ďalšie náklady kde jej s tým pomôcť nechcel. Otec sa snaží selektívne vyberať zo znaleckého posudku hodnotenia matky ako osobnosti, tieto prekrúca a snaží sa ovplyvniť a zavádzať súd. Otec však nemá žiadne relevantné vzdelanie, ktoré by ho oprávňovalo interpretovať a vysvetľovať, prípadne rozvíjať závery znaleckého posudku. Maloletá B. po tom čo začala žiť u matky sa prestala báť, začala otvorene hovoriť o tom aké peklo s otcom zažívala, nechce sa k nemu vrátiť, bojí sa ho. Rozpráva o tom, ako ich celé roky bil, ako si nikdy nevedel k nim nájsť cestu. Pokiaľ by sa dcéra mala vrátiť do starostlivosti otca, malo by to na jej psychiku devastačný vplyv a úplne by ju to zlomilo. Súd musí prihliadnuť na záujem dieťaťa v zmysle § 24 ods. 4 Zákona o rodine. Navrhuje napadnuté rozhodnutie potvrdiť.

7. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník. Matka informovala úrad ohľadom postupu realizácie styku otca s maloletým dieťaťom v prípade jeho ochorenia. Matka túto skutočnosť otcovi oznámila, on však nerešpektoval, kontaktoval dcéru. Po telefonáte s otcom maloletá dostala hysterický záchvat. Na mobilný telefón nahrála svoje vyjadrenie, že k otcovi nechce ísť, dožadovala sa, aby ju niekto vypočul. Matka dieťaťa poslala nahrávku a presný prepis nahrávky zasielajú súdu v prílohe. Dňa 05.04.2020 sa otec dostavil na adresu matky, dožadoval sa aby maloletá s ním odcestovala. Privolať hliadku polície, potom podal na matku trestné oznámenie. Maloletá odmietla s otcom ísť. Situácia sa zopakovala 13.04.2020 s rovnakým priebehom. Od posledného incidentu sa nevie matka so synom skontaktovať.

8. V replike otec uviedol, že matka na preukázanie na svojich tvrdení nepredložila žiadne dôkazy. Tvrdenia matky sú nepravdivé. Odmietla, že mal deti zosmiešňovať, ponižovať, byť na ne agresívny, dokonca deti biť. Matka otca krivo obviňuje a podľa otca prebratie postojov matky maloletou je v rozpore s riadnou starostlivosťou a povedie k narušeniu zdravého psychického vývoja maloletej.

9. V duplike matka uviedla, že trvá na svojom predchádzajúcom vyjadrení. Prejavom agresivity otca je aj vyvesenie dverí maloletej. Tu sú posunuté u otca hranice čo je výchovné a správne. Vyvesiť 13-ročnej dcére dvere, aby sa nemohla zatvoriť v období dospievania je nielen ponižujúce ale aj prejavom jeho agresivity. Matka odmieta tvrdenia otca, že by neposkytovala informácie ohľadom maloletej. Otec sa maloletej vyhráža, že ak k nemu príde už ju nepustí späť k matke. Maloletá má z toho obrovské obavy, bojí sa ísť k otcovi. Maloletá bola vyšetrená aj psychológom. Nikdy neobvinila otca z týrania detí. Dokonca otec telefonoval nadriadenej matky a odporučil jej, aby matku prepustila.

10. Otec informoval o nových skutočnostiach. Maloletá si vymýšľa, že ju otec bije, je to účelová stratégia matky. Otec má maloletú veľmi rád. Musel podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, pretože matka od apríla neumožňuje otcovi sa s dcérou sýkať, realizovať styk, bráni mu vo výchove, bráni mu v zachovaní si vzťahu s otcom, podnecuje dcéru ku konfliktnému vzťahu s otcom. Rešpektuje súdne rozhodnutia a umožňuje matke styk s maloletým. K vyjadreniu doložil uznesenie Okresného súdu

Senica spis. zn. 10Em 1/2020 zo dňa 15. mája 2020 ktorým súd nariadil výkon rozhodnutia Okresného súdu Senica č. k. 11P 124/2012-19 zo dňa 05.02.2013.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie otca má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 Civilného sporového poriadku.

12. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatneného nároku a pretože odvolací súd v napadnutom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a k odvolacím argumentom sa potom žiada dodať už len nasledovné:

13. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdiť, či boli splnené podmienky na zmenu ostatného rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletej B. a k maloletému Y..

14. Podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a §26 sa použijú primerane.

16. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

17. V zmysle ustanovenia § 26 Zákona o rodine i v spojení s ustanovením § 121 Civilného mimosporového poriadku dohody a súdne rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností možno zmeniť, ak sa zmenia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre doterajšiu úpravu, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotnoprávnou podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výkon rodičovských práv a povinností za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane rodičov maloletého alebo na strane maloletého, alebo objektívne - vývojom objektívnych okolností.

18. Úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom sa uskutočňuje podľa stavu zisteného v čase rozhodovania súdu (§ 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Po tejto úprave však môžu

nasť zmeny tak v pomeroch rodičov, ako aj v pomeroch maloletých detí, odôvodňujúcich zmenu pôvodného rozhodnutia súdu, príp. dohody rodičov. Iba zmena závažnejšieho charakteru môže byť dôvodom na takú zmenu rozhodnutia. Zmena pomerov môže spočívať v rôznych okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska záujmu maloletých detí. Pri úvahe o tom, či sa má zmeniť rozhodnutie súdu alebo dohoda rodičov, treba mať na zreteli záujem dieťaťa na jeho riadnej výchove, pri rešpektovaní stálosti výchovného prostredia. Zmena doterajšieho výchovného prostredia je odôvodnená najmä vtedy, keď doterajšie výchovné prostredie už nezabezpečuje priaznivé podmienky pre plnohodnotný vývoj a rozvoj maloletého dieťaťa. Základným predpokladom pre zmenu pôvodného rozhodnutia súdu je, že od pôvodného rozhodnutia došlo k takej zmene pomerov, ktorá vyžaduje zmenu pôvodnej úpravy, zohľadňujúc pritom primárne záujem maloletého dieťaťa.

19. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z ktorého zistil, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené, rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 11P/124/2012-19 zo dňa 05.02.2013 boli maloleté deti zverené otcovi, matke bolo určené výživné 50,- eur na B. a 40,- eur na Y. a bol upravený styk matky s maloletými deťmi. Matka maloletých detí dňa 02.05.2019 podala návrh na zmenu úpravy práv povinností rodičov k maloletým deťom, žiadala obe deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti, otcovi určiť výživné, upraviť styk s deťmi. Návrh odôvodnila záujmom maloletých detí, vzťahom k maloletým deťom a vytvorením podmienok pre ich starostlivosť. Súd prvej inštancie po vyhodnotení vykonaného dokazovania vyhovel návrhu matky vo vzťahu k maloletej B., u Y. nezistil dôvody meniť výchovné prostredie, upravil styk matky s maloletým Y. sledujúc vytvorenie podmienok pre stretávanie sa oboch maloletých detí. Otec nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie s návrhom na zmenu rozhodnutia a zamietnutie návrhu matky, namietal nedostatočné vysporiadanie sa rozdelením detí, vytýkal súdu, že prihliadal výlučne na názor maloletej.

20. V prvom rade sa odvolací súd zameril na správnosť záverov súdu prvej inštancie o potrebe zveriť maloletú B. do osobnej starostlivosti matky. Pri tejto otázke súd vychádzal z predpokladu, že obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať maloletú B., aktuálne sa však podľa záverov znaleckého dokazovania maloletá B. viac inklinuje k matke a podľa znalca priaznivejšie by bolo, keby bývala u matky. Znalec taktiež zistil, že maloletá vykazuje na základe pozorovania i výsledkov vyšetrenia výraznú potrebu emočnej podpory. Vzťah maloletej k obojom rodičom je pozitívny, avšak znalec predpokladal, že otec nenapĺňa dostatočne aktuálne potreby maloletej - povzbudenie, zvýšenie sebavedomia, pozitívny náhľad na zovňajšok, podporu pri premene z dieťaťa na ženu. Riadenie otca vníma maloletá ako silné, nakoľko požiadavky, ktoré na ňu kladie sú prívysoké a náročne zvládnuteľné v porovnaní s voľnosťou, ktorej jej poskytuje údajne málo. Zároveň maloletá subjektívne prevažne negatívne vníma prichádzajúce city zo strany partnerky otca. Matka býva s partnerom a jeho dcérou R. nar. XX.XX.XXXX v rodinnom dome, v ktorom obývajú prednú časť, býva tam samostatne aj stará matka maloletých detí. Matka má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o deti, ktorú skutočnosť mal súd preukázanú zo správy o prešetrení pomerov Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko D. V. Maloletá mala v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie 13 rokov. Názor maloletej bol získaný počas znaleckého vyšetrenia. Maloletá sa v súčasnosti nachádza v starostlivosti matky.

21. Z vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k správne mu záveru, ktorý v plnom rozsahu zdieľa aj odvolací súd, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na zmenu zverenia maloletej B., t. j. na rozhodnutie o zverení maloletej do výlučnej osobnej starostlivosti matky. V prvom rade je potrebné konštatovať, že od ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej B. došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu pôvodného rozhodnutia o zverení maloletej do osobnej starostlivosti otca. Súd prvej inštancie dostatočne zisťoval dôvody, ktorými matka odôvodňovala návrh na zmenu zverenia. Zo záverov znaleckého dokazovania ako aj zo stanoviska kolízneho opatrovníka vyplýva, že je nepochybne v záujme maloletej, aby došlo k zmene zverenia maloletej. Pokiaľ ide o argument otca, že sa neprihliadlo pri rozhodovaní k skutočnosti, že dôjde k rozdeleniu súrodencov, odvolací súd poukazuje na závery znaleckého posudku, že otec zvláda starostlivosť o maloletého Y., ktorá si vyžaduje osobitný prístup vzhľadom na jeho poruchu pozornosti ADHD, preto podľa znalca je vhodné, aby zostal u otca, pričom maloletý má so sestrou B. ambivaletný vzťah a podľa znalca pravdepodobne ani čiastočné oddelenie súrodencov by výrazne nenarušilo jeho vnútorný svet. Stretávanie maloletých je zabezpečené úpravou styku toho ktorého rodiča s maloletými deťmi, čo znamená, že pokiaľ sa bude styk riadne realizovať obe deti budú spolu každý víkend, raz u otca a druhý krát u matky. Podľa názoru odvolacieho súdu oddelená výchova maloletých detí nepovedie k strate vzájomného sústavného kontaktu maloletých detí. Zásada zverovania maloletých súrodencov

do výchovy spoločne tomu istému rodičovi v danom prípade so zreteľom na okolnosti danej veci nemohla byť uplatnená. Otec neuviedol tak závažné odôvodnené výhrady, ktoré by znamenali, že takáto úprava vzťahov nie je možná, pretože súd sledoval v prvom rade záujem maloletých detí. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nateraz pre maloletého Y. je najvhodnejšia osobná starostlivosť otca aj vzhľadom na špecifiká jeho potrieb, ktoré otec je schopný riadne zabezpečiť, a u maloletej B. je najvhodnejšie osobnú starostlivosť zmeniť a maloletú zveriť matke, ktorá má lepšie predpoklady zabezpečiť potreby maloletej sledujúc jej zdravý vývoj, pretože matka dokáže u maloletej poskytnúť výraznú emočnú podporu, ktorú maloletá nevyhnutne potrebuje. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je aj v súlade s názorom kolízneho opatrovníka. Nie je opodstatnená výhrada otca, že bolo rozhodnuté výlučne na základe názoru maloletej. Zverením maloletej B. do osobnej starostlivosti matky súd sledoval predovšetkým záujem maloletej, jej osobnosť, schopnosti a vývojové možnosti, prihliadol na životné pomery rodičov, na schopnosti rodičov, na citové väzby maloletej k Y., ako aj zabezpečenie výchovy zo strany rodičov.

22. Pokiaľ ide o hodnotenie znaleckého posudku voči ktorému otec uplatňoval výhrady, odvolací súd poukazuje, že hodnoteniu nepodliehajú znalecké závery v zmysle odbornej správnosti, súd hodnotí presvedčivosť, čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie znaleckého nálezu a jeho súlad s ostatnými vykonávanými dôkazmi. Po oboznámení sa so znaleckým posudkom odvolací súd konštatuje, že znalec ustanovený vo veci so zreteľom na svoje odborné znalosti a skúsenosti a zistené informácie (z obsahu spisu, psychologického vyšetrenia), prehľadným a logickým zdôvodnením vyložil svoje odborné závery a podklady, z ktorých pri zodpovedaní jemu zadanych odborných otázok postupoval. Správne postupoval súd prvej inštancie, ak v súdenom spore považoval za esenciálny dôkazný prostriedok práve znalecký posudok, ktorý nebol v rozpore s ostatnými vykonanými dôkazmi.

23. Pokiaľ ide o výhradu otca, že súd nerešpektoval § 24 ods. 4 Zákona o rodine, odvolací súd uvádza, že táto námietka nie je náležitá, pretože bolo prihliadnuté na citové väzby maloletej aj k maloletému Y., na jej vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, pričom podrobnejšie odôvodnenie je v predchádzajúcom odseku.

24. Vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku podľa názoru odvolacieho súdu nemožno vykladať jeho závery takým spôsobom ako uvádza otec, že znalec navrhol striedavú osobnú starostlivosť o maloletú B., takýto záver sa v znaleckom posudku vôbec nenachádza, závery znalca sú jednoznačné a interpretácia otca je nesprávna.

25. K námietke otca, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam je potrebné uviesť, že hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

26. Civilný mimosporový poriadok ukladá účastníkom povinnosť označiť dôkazy na preukázanie ich tvrdení (§ 25 Civilného mimosporového poriadku), pričom v mimosporovom konaní je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 36 Civilného mimosporového poriadku). O tom, ktoré z označených dôkazov budú vykonané, rozhoduje vždy súd (§ 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku). To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým prípustnosť dovolania (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993 a pod R 125/1999). Odňatie možnosti konať pred súdom s následkom prípustnosti dovolania nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykonal (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18.04.2012, sp. zn. 6Cdo 51/2012). Súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých

navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odhätie možnosti konať pred súdom, pretože je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14.09.2011, sp. zn. 6Cdo 153/2011).

27. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 350/08 z 30. septembra 2010, v ktorom skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní (akt. v civilnom konaní) prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy. Skutočnosť, že okresný súd a ani následne krajský súd neakceptovali návrhy na vykonanie dokazovania predložené sťažovateľom, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jeho práv. Zásah do základného práva na súdnu ochranu či práv na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní.

28. Rozhodnutie o zverení dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti, zohľadňuje množstvo faktorov jednak na strane rodičov, jednak na strane dieťaťa. Vo veciach starostlivosti o maloletých sú súdy povinné prihliadať na záujem maloletého. Zásadne na rozhodnutie o zverení majú vplyv viaceré okolnosti, predovšetkým ale ide o osobnosť rodiča, vzťah rodiča k dieťaťu, vzťah dieťaťa ku každému rodičovi, rešpekt k právu dieťaťa stýkať sa s druhým rodičom, charakter, morálka a štruktúra mravných noriem rodičov, ostatné okolnosti ich už len dotvárajú.

29. Súd prvej inštancie pritom správne dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú za súčasného (aktuálneho) stavu splnené zákonné podmienky pre zmenu zverenia maloletej B., pretože lepšie predpoklady a podmienky pre zabezpečenie osobnej starostlivosti sú na strane matky, pričom ide o závery v súlade so znaleckým posudkom PhDr. Karola Kleimana, PhD. Rozhodujúcim faktorom pre zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matke je nesporne osvedčený intenzívny, určujúci vzťah k matke, ktorá naplňuje aktuálne potreby maloletej.

30. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti pritom súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

31. V zmysle § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti, alebo schváli dohodu o výške výživného.

32. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

33. V zmysle § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

34. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené

potreby pritom nezahŕňajú iba základne nároky dieťaťa, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného (ako sú napr. liečebné náklady). Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane dieťaťa je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať mu výživné a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

35. Po posúdení súdom prvej inštancie zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov rodičov maloletej s prihliadnutím na jej odôvodnené potreby, odvolací súd dospel k záveru, že výživné určené otcovi súdom prvej inštancie zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov maloletej, ako i odôvodneným potrebám maloletej, zohľadňujúc osobnú starostlivosť matky o dieťa. Matka maloletej je zamestnaná, príjem z pracovného pomery predstavuje 716,- eur, otec má priemerný zárobok 10.328,- Kč, obaja rodičia majú ďalšiu spoločnú vyživovaciu povinnosť k maloletému Y.. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rešpektujúci vyživovaciu povinnosť povinného voči maloletému, rešpektujúci zákonné kritéria rozhodujúce pre stanovenie rozsahu tejto vyživovacej povinnosti, určil vyživovaciu povinnosť otca na maloleté dieťa správne.

36. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je pritom dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov, ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne. Malo by byť snahou oboch rodičov hľadať v prvom rade na záujem maloletého dieťaťa a pri realizácii styku vedieť spolu komunikovať a dohodnúť sa tak, aby sa styk mohol realizovať zohľadniac možnosti rodičov a prirodzený režim dieťaťa.

37. Nepochybne je v záujme maloletej, aby bol čo najširšie upravený jej styk s otcom počas ktorého sa bude stretávať aj s maloletým Y.. Aj pri úprave styku súd prvej inštancie úplne zistil skutočný stav vecí, zohľadnil všetky zákonné kritéria a rozhodol vecne správne a v súlade s odporúčaniami znalca.

38. Otec síce napadol aj výrok o úprave styku matky s maloletým Y., avšak žiadne vecné námietky neuviedol. Odvolací súd považuje uvedený výrok za správny, pretože súd zohľadnil zákonné podmienky, rozhodol v súlade s vykonanými dôkazmi.

39. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

40. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu ich vecnej správnosti potvrdil.

41. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku s použitím ustanovenia § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom žiaden z účastníkov nepodal návrh na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 57 Civilného mimosporového poriadku.

42. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Podľa štvrtej časti CMP (§ 370 až 391) sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP). Podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých upravuje vyhl. MS SR č. 207/2016 Z.z.